

STORTINGET

Representantforslag 244 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Marian Hussein, Kathy Lie, Birgit Oline Kjerstad
og Freddy André Øvstegård

Dokument 8:244 S (2024–2025)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Marian Hussein, Kathy Lie, Birgit Oline Kjerstad og
Freddy André Øvstegård om å hindre ukontrollert
prisvekst på BPA**

Til Stortinget

Bakgrunn

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en viktig ordning som sikrer personer med funksjonshindringer muligheten til å leve et selvstendig og likestilt liv. BPA gir funksjonshindrede praktisk bistand til å gjøre ting som andre kan gjøre selv, som å kle på seg, gjøre husarbeid, komme seg til skole og arbeidsplass, handle og lage mat, være sammen med venner og familie og engasjere seg i samfunnet.

Høye avgifter på nødvendige tjenester er svært belastende for de det gjelder, og er en ekstraskatt på funksjonshindring. Selv om forskriften som regulerer egenandelene, slår fast at det, etter egenbetalingen, skal stå igjen nok penger til personlige behov og å være forsørger, virker det ikke å være gitt tydelige føringer på hva dette betyr i praksis. Når man vet at egenandelene kan komme opp i 10–15 prosent av husstandsinntekten før skatt, sier det seg selv at de økonomiske konsekvensene er svært store.

Store forskjeller

En rapport fra Norges Handikapforbund viser at det er store forskjeller i BPA-tjenester mellom kommunene i Norge med hensyn til pris på egenandel og betalings-

satser for praktisk bistand, herunder for brukerstyrt personlig assistanse, som ikke er til personlig stell og egenomsorg. For eksempel risikerer man å måtte ut med 11 550 kroner i måneden i Halden hvis husstandsinntekten overstiger 5 G. Fredrikstad kommune har valgt å øke de årlige egenandelene med nær 50 000 kroner.

Videre viser rapporten at noen kommuner ikke har et egenandelstak, noe som betyr at personer med stort assistansebehov kan måtte betale svært høye beløp for nødvendige tjenester. Dette kan føre til at personer med behov for assistanse ikke har råd til å benytte seg av BPA-ordningen, og dermed ikke kan leve et selvstendig og likestilt liv.

Egenandelsforskriften slår fast at egenandel ikke kan settes høyere enn at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger. Det er imidlertid ingen forskrift, veileder eller felles forståelse av hva dette innebærer. Mange funksjonshindrede har lavere inntekt og høyere kostnader enn andre. Egenandel til nødvendig assistanse på mange tusen i måneden er en ekstraavgift som for mange vil medføre at de ikke har råd til det de fleste tenker på som selvsagt, som skikkelig mat, klær og å leve et vanlig liv.

Mens regjeringen ser nytten i makspris på barnehager og SFO, er pris på nødvendig bistand i for liten grad regulert. Egenandelen kan ikke settes høyere enn at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger. Det er avgjørende at dette følges opp av kommunene.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen øke grensen for laveste sats på egenandeler fra 2 til 3 G samlet inntektsgradert utgiftstak for praktisk bistand og opplæring.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om makspris på egenandeler knyttet til brukerstyrt

personlig assistanse (BPA) og andre lignende tjenester.

3. Stortinget ber regjeringen iverksette en undersøkelse for å avklare om kommunene gjør konkrete vurderinger av forsørgerbyrde, og evne til å dekke personlige behov, når egenandeler fastsettes for enkeltborgere, samt sikre at kommunene har plikt til å gjøre en slik vurdering.
4. Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige forslag for å forby prisstigning ut over ordinær lønnsvekst på kommunale tjenester knyttet til likestilling for funksjonshindrede.

10. april 2025

Marian Hussein

Birgit Oline Kjerstad

Kathy Lie

Freddy André Øvstegård